

Melanoom

Een melanoom is een zeldzaam voorkomende vorm van huidkanker, die meestal zwart van kleur is. Het melanoom kan op alle leeftijden ontstaan, maar meestal treedt het tussen het dertigste en zestigste jaar op. Een melanoom kan soms uitzaaien en daarom is een vroege behandeling van groot belang.

Hoe ontstaat een melanoom?

Er zijn een aantal risicofactoren bekend voor het verkrijgen van een melanoom. Bijvoorbeeld overmatige blootstelling aan zon, met name verbranding op jonge leeftijd. Mensen met een lichte huidskleur die snel verbranden hebben daarnaast meer kans op het krijgen van huidkanker. Het risico neemt toe naarmate er meerdere familieleden een melanoom hebben. Het hebben van veel (meer dan vijftig) gewone moedervlekken of vijf of meer onrustige moedervlekken vergroot eveneens het risico. Bij aangeboren moedervlekken is er een risico op het ontstaan van een melanoom gedurende het leven. De kans hierop is groter bij een reuzenmoedervlek dan bij kleinere aangeboren moedervlekken.

Wat zijn de verschijnselen?

Een melanoom is meestal grillig van vorm. Er bestaan vaak verschillende kleuren; naast bruin en zwart kunnen de kleuren rood, paars, blauw, grijs, wit of een combinatie hiervan voorkomen. Sommige kwaadaardige (pigment)cellen verliezen zelfs het vermogen om pigment te maken, waardoor er een licht, rozerood gezwelletje ontstaat. Deze pigmentloze melanomen zien er vaak onschuldig uit, waardoor de diagnose laat gesteld wordt. Verder kan een melanoom jeuken, pijnlijk zijn en kunnen er bloedinkjes of wondjes in ontstaan. Een melanoom kan ontstaan in een moedervlek of op een van te voren gave huid. Het kan op alle plaatsen van het lichaam ontstaan, ook op slijmvlies.

Hoe wordt de diagnose gesteld?

Vaak wordt onder plaatselijke verdoving de gehele afwijking weggenomen voor microscopisch onderzoek.

Wat is de behandeling?

1. Re-excisie: nadat de patholoog het melanoom heeft vastgesteld wordt altijd opnieuw geopereerd. Tijdens deze re-excisie wordt er een ruimer stuk huid weggesneden, om er zekerder van te zijn dat alle kankercellen verwijderd zijn. Dit wordt door de huidarts of door een chirurg gedaan. Meestal vindt de re-excisie ook onder lokale verdoving plaats.
2. Soms wordt ervoor gekozen om tevens een schildwachtklieronderzoek te verrichten. Hierbij wordt door de chirurg met behulp van een radioactieve stof en een blauwe kleurstof de meest nabije lymfklier waarheen het melanoom kan uitzaaien opgespoord. Deze lymfklier wordt operatief verwijderd en nadien door de patholoog onderzocht.

Wanneer de schildwachtkliercellen kankercellen bevat moeten alle lymfklieren in dit gebied verwijderd worden.

In principe mag u zelf beslissen of u dit onderzoek wilt laten verrichten.

Schildwachtkliersonderzoek vindt onder algehele narcose plaats.

3. Bij uitgezaaide ziekte wordt u verwezen naar de oncoloog.

Wat zijn de vooruitzichten?

De vooruitzichten bij een dun melanoom zijn goed. Men dient echter wel te blijven opletten op het ontstaan van nieuwe melanomen op dezelfde of een andere plaats. Afhankelijk van de dikte van het melanoom zal u wel of niet onder controle blijven bij uw huidarts. Tijdens deze controles wordt uw huid gecontroleerd op een melanoom op dezelfde of een andere plaats. Tevens worden de lymfklierstations lichamelijk onderzocht.

De kans op compleet herstel wordt groter

naarmate het melanoom vroeger is ontdekt en behandeld.

Een melanoom kan soms uitzaaien. De kans hierop is evenredig met de dikte en groeiwijze ervan. In eerste instantie worden melanoomcellen via lymfvaten in de huid vervoerd naar lymfklieren. Melanoomcellen kunnen echter ook via bloed uitzaaien naar andere organen in het lichaam, bijvoorbeeld de lever of de longen, of naar andere plaatsen in de huid.

Uiteindelijk kan iemand overlijden als gevolg van een uitgezaaid melanoom.

Adviezen?

- Vermijd overmatige zonbloomstelling, vooral tussen 11.00 en 15.00 uur, zodat u niet verbrandt.
- Draag een pet of hoed in de zon, bedek de romp met een shirt.
- Gebruik antizonnebrandcrème met een beschermingsfactor boven de 20 op alle niet door kleding bedekte huddelen om de drie à vier uur.

Vragen

Als u nog vragen heeft, neem dan contact op met de Polikliniek Dermatologie (Receptie N) Telefoon (020) 444 4500 voor medische vragen (ma - vr 8.30 - 10.00 uur en 13.30 - 15.00 uur)

Telefoon (020) 444 1110 voor afspraken (ma - vr 9.00 - 12.00 uur en 13.00 - 16.00 uur)

E-mail: dermatologie@vumc.nl voor niet dringende zaken

Stuur een bericht via MyChart (patiëntenportaal vanaf 2016)

Deze folder is gebaseerd op de uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie© 2005. Bij het samenstellen van deze informatie is grote zorgvuldigheid betracht. De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan.